

OBEČNÝ SPRÁVODAJ

BAJANY

AHOJ JESEŇ!

*Túto jeseň
nám pri srdci zaklopú
farby jesenného lístia.*

č.79, ročník 3/2024

Slovo na úvod

Vážení spoluobčania,

leto sa nám už naozaj skončilo a pripomína nám to nielen počasie, ale už tradične aj jesenné číslo Obecného spravodaja. Od 38-stupňových horúčav sme sa posunuli k nádherne farebnej zlatistej jeseni.

S príchodom jesene sa príroda okolo nás mení v nádherný kaleidoskop farieb. Stromy sa pomaly zbavujú svojho šatu, listy padajú na zem a vzduch je čerstvejší, akoby nám pripomínal, že všetko v živote má svoje cykly. Jeseň nám ponúka čas na spomalenie, na zamyslenie sa nad tým, čo nám leto prinieslo, a príležitosť pripraviť sa na nadchádzajúce zimné obdobie.

Je to aj obdobie úrody – obdobie, kedy zbierame plody našej práce. Nech nám jeseň pripomenie, že starostlivosť a trpezlivosť vždy prinášajú svoje ovocie - či už v záhrade, v sade, v našich rodinách alebo v spoločenstve, ktoré spolu tvoríme.

Prajem vám všetkým, aby ste si toto obdobie vychutnali naplno a našli čas na oddych a stíšenie v kruhu svojich blízkych.

V tomto čísle Obecného spravodaja sa dozviete ako sme na obecnom úrade prežili leto, čo všetko sa na jednotlivých úsekoch podarilo a čo plánujeme na ďalšie obdobie.

Verím, že oceňujete našu snahu vás aj takýmto spôsobom informovať o dianí v našej obci.

Oddýchnite si pri čítaní nášho Obecného spravodaja.

-2-

Pani starostka o činnosti OcÚ

Vážené dámy, vážení páni, milí Bajančania,

už to možno znie ako otrepaná fráza, ale ten čas naozaj rýchlo letí. Míňajú sa dni, týždne, mesiace... Z roku 2024 máme za sebou už 9 mesiacov. Prešlo leto, naplnené dovolenkami, prázdninami, odpočinkom, ktoré si mnohí z vás užívali v kruhu príjemných ľudí, rodiny či priateľov. Počas letných dní čerpali svoje dovolenky aj pracovníci OcÚ, ale činnosť obecného úradu bola pre vás, našich občanov, zabezpečená nepretržite.

Pomaly sa nám „zjesenieva“, skôr sa stmieva, rána sú chladnejšie. Niekomu vyhovovali priam neznesiteľné horúčavy, niekomu vyhovuje viac toto chladnejšie počasie. Každému sa vyhovieť naozaj nedá. Tak je to aj s našou prácou. Niektorí z vás ocenia našu prácu, pochvália našu snahu, poďakujú za pomoc, iní na nej hľadajú chyby a vytýkajú nedostatky. Ale takí sme my ľudia a nám, pracovníkom verejnej správy, treba počítať aj s takýmto prístupom.

Théodore De Banville, francúzsky básnik a spisovateľ, povedal: „*Ak ma nenávidíte, teší ma to rovnako, ako keby ste ma milovali, pretože je to dôkaz toho, že nie som ľahostajný vášmu srdcu.*“

V každom Obecnom spravodaji k vám prichádzam so zhodnotením svojej práce, aj práce pracovníkov obecného úradu. Ak sa niekomu zdá, že nič nerobím pre obec, rada sa s ním porozprávam a dám si od neho poradiť, ako by som mohla urobiť ešte viac. Som ústretová každému inšpiratívne rozhovoru. Takže toľko na úvod a poďme teda na zhodnotenie obdobia troch mesiacov, júl, august a september 2024:

-3-

- ✓ Koncom júna a koncom septembra sa konali riadne **zasadnutia obecného zastupiteľstva**. Zápisnice a uznesenia zo zasadnutí OZ boli zverejnené na obecnej webovej stránke.

- ✓ Na **ÚPSVaR** Michalovce bola odovzdaná vypracovaná žiadosť na 1 UoZ v rámci projektu **PUPN**. Obec má cez tento projekt zaradených 4 UoZ. Uchádzači sa venujú prácam na úprave okolia obecného úradu, vykosujú obecné priestory v celom našom katastri a udržujú poriadok.

✓ Priebežne sa dopĺňala **žiadosť o NFP** z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 s názvom Realizácia spoločných zariadení v obci Bajany II cez PPA, ktorá bola odoslaná 29.02.2024. NFP bol našej obci **schválený vo výške 445 588,14€**. Projekt má byť ukončený do 30.06.2025, nakoľko sa končí programovacie obdobie. V rámci tohto projektu by sa mali **dobudovať poľné cesty, asfaltová cesta k rieke Uh, dve mokrade na zachytávanie dažďových vôd a mala by prebehnúť výsadba zelene**.

- ✓ Naša žiadosť na **KSK** v rámci ID2024 bola vyhodnotená ako **úspešná**. Žiadali sme finančné prostriedky na rekonštrukciu strechy Rozlúčkovej siene. Bohužiaľ, namiesto žiadaných 8 700€ +1 000€ spoluúčasť obce, nám bolo schválených iba 4 000€. Prebehol prieskum trhu na túto zákazku zadaním nášho dopytu cez 123dopyt. Dostali sme **5 cenových ponúk**, najnižšia ponúkaná suma bola 7 584€, ktorú sme vyhodnotili ako úspešnú. Náležitosti okolo zmluvy s KSK sú splnené, čakáme na vrátenie podpísanej zmluvy a na zaslanie finančnej sumy na účet. Projekt má byť **ukončený do 31.10.2024**, vyúčtovanie sa má odoslať do 10.11.2024.

- ✓ Bohužiaľ, v žiadosti o príspevok vo výzve **Okresného úradu Michalovce** – menej rozvinuté okresy, sme úspešní neboli. Tam sme žiadali financie na **Vitalpark pri KC** – fitpark a detské ihrisko. Je nám ľúto, že v rámci okresu boli podporené projekty, ktoré skôr podporujú hospodársku činnosť a tvorbu zisku podnikateľského subjektu. Mne je to ľúto hlavne z toho dôvodu, že vypracovanie týchto projektov si vyžaduje nemalé finančné prostriedky, ktoré potom obci chýbajú. Snáď sa nám podarí tieto vypracované dokumenty použiť v iných vyhlásených výzvach. Z **ministerstva financií SR** sme žiadali dotáciu vo výške 15 000 € na **rekonštrukciu fasády bývalého súkromného obchodu**, kde sme chceli zriadiť priestory pre mladých. Žiaľ, ani táto naša žiadosť **podporená nebola**.
- ✓ Bol vypracovaný projekt na **rekonštrukciu obecných ciest** s doplnením rozpočtu, ktorý bol použitý v rámci výzvy pre obce **z Atlasu rómskych komunít**. Vybavili sa všetky potrebné potvrdenia a prílohy. Žiadosť vypracovala firma PremierConsulting. Odoslaná bola 12.8.2024. **Vyhodnotenie žiadosti zatiaľ neprebehlo**. Firma Jegon Michalovce nám prepracovala pôvodný projekt na vybudovanie chodníkov a úpravu cestných priekop. Chceme ho použiť v rámci výzvy, ktorá by mala byť vyhlásená v mesiaci október. Ostáva nám do konca októbra zrealizovať a vyúčtovať projekt **Jedlé ostrovy** určený na výsadbu kríkov a stromov v okolí KC. S p. Ing. Uramom sme riešili **projekt na úpravu interiéru bývalej ZŠ**. **Zatiaľ nebola vyhlásená** výzva, ktorá by bola vhodná na úpravu týchto priestorov. Cez mikroregión Čierna voda – Uh chceme viaceré obce spoločne riešiť **výmenu autobusových zastávok** a umiestnenie tabule, ktorá bude cestujúcich informovať o odchodoch autobusových spojení. Pripravujú sa podklady na podanie žiadosti o príspevok.

- ✓ **Leto bolo bohaté aj na športové podujatia. 29.6. sa v Pavlovciach nad Uhom konal futbalový turnaj, ktorého sa zúčastnilo aj naše futbalové mužstvo. 9.8. sa pre žiakov konal turnaj vo futbale v Lekárovciach. 10.8. sa konal futbalový turnaj vo Vysokej nad Uhom a 21. 9. sa v priestoroch multifunkčného**

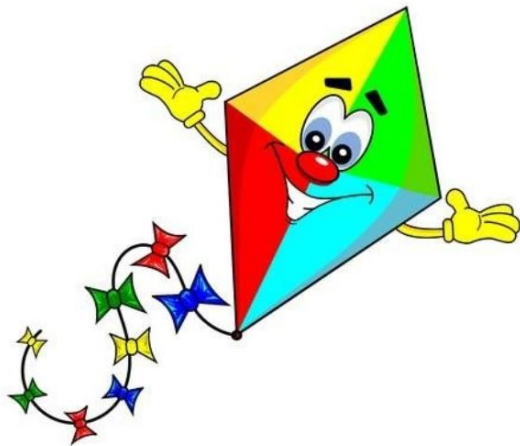
ihriska konalo športové popoludnie pre našich amatérskych športovcov, kde si zmerali sily mladší a starší hráči vo futbale. Pre účastníkov bol pripravený chutný guláš, pivo a kofola. Sud piva nám sponzorsky daroval p. Igor Šimko, poslanec NR SR, za čo mu d'akujeme. Športu zdar a futbalu zvlášť!

- ✓ Na základe schválenia OZ naša obec **vstúpila do dlhopisového programu Voda spieva**, kde sa vymenili vodárenské akcie za dlhopisy, z ktorých by obec mala mať vyplácaný výnos. Urobili sa všetky administratívne úkony, ktoré si tento proces vyžaduje, spracovanie, zverejnenie, odoslanie. Tiež bol založený dlhopisový účet v Slovenskej sporiteľni, ktorá v tomto prípade ponúka lepšie podmienky ako Prima banka.
- ✓ Život prináša nielen veselé a príjemné udalosti. Musíme sa postaviť zoči-voči aj problémom. Už v minulých číslach Obecného spravodaja som vás informovala, že máme **problémy so strechou na budove KC**. Obhliadkou sa zistilo, že strecha je zle odvetraná a OSB dosky začínajú vplyvom nahromadenej vlhkosti hniť. Nemôžeme dopustiť, aby budova, ktorá má sotva 4 roky bola v takomto stave. S firmou **Stami Michalovce** bola urobená dohoda, v rámci ktorej **opravia strechu** na budove KC v zákonnej reklamačnej dobe, vymenia OSB dosky a po obvode zrealizujú otvory na odvetrávanie strešného priestoru. Tiež sa opraví predelové **posúvacie dvere**.

- ✓ Cez letné prázdniny sa realizovali **práce v priestoroch materskej školy a školskej kuchyne** podľa požiadaviek RÚVZ, priestory boli vymaľované, natreli sa sokle a radiátory, zakúpil sa drez na čierny riad. Materská škola otvorila svoje brány 2.9.2024 pre **15 zapísaných** detičiek.

- ✓ 27.7.2024 sa konali v našej obci **oslavy Dňa obce**. Akcia takéhoto rozsahu potrebuje dôkladnú a precízne naplánovanú organizáciu. **Myslím, že sa nám to podarilo.** Ďakujem pracovníkom obecného úradu, ktorí sa postarali o prípravné práce, o poriadok, o výzdobu pred

akciou a tiež v deň konania akcie. Ďakujem poslancom OZ, dobrovoľníkom, ktorí prispeli k úspešnému priebehu osláv. Moja vďaka patrí tiež sponzorom. Spoločne sa dá urobiť veľa a práve táto akcia je toho dôkazom. Chcem poďakovať všetkým občanom, ktorí sa týchto osláv zúčastnili a spolu s nami si užili príjemný sobotný večer.

- ✓ Počas hodnoteného obdobia som sa zúčastňovala rôznych **pracovných porád, stretnutí, jednaní...**23.8.2024 sa konala porada pred začiatkom šk. roka, ktorú organizoval SŠÚ Vinné. Jednanie sa týkalo hlavne zmien vo financovaní materských škôl od roku 2025. 13.9.2024 sa konalo stretnutie vo Vranove n/T so splnomocnencom vlády pre RK určené pre obce z Atlasu rómskych komunít. 16.9.2024 organizovala ARRIVA Michalovce pracovné stretnutie starostov ohľadom úpravy cestovných poriadkov. 19.9.2024 sa konalo pracovné stretnutie regionálneho ZMOS-u na Zemplínskej Šírave, kde sa prejednávali aktuálne témy samospráv. 23.9.2024 firma Fura s.r.o. zorganizovala neformálne stretnutie určené na riešenie problematiky vývozu odpadu.

- ✓ Čo sa týka **vývozu odpadu**, chcem vás poprosiť, aby ste venovali zvýšenú pozornosť **separovanému zberu odpadu**. Ale tomu sa budeme venovať v samostatnom príspevku.
- ✓ Pri pravidelnej **výmene vodomera v KD** sa zistilo, že starý vodomer chýba, pravdepodobne došlo k jeho odcudzeniu. Budova KD je v dezolátnom stave. Napriek našim upozorneniam a vyveseným oznamom sa v nočných hodinách potulujú v objekte **nevítaní návštevníci**. Políciu sme upozornili a dohodli sme s nimi monitorovanie tohto objektu. Na základe dohody s VVS došlo k **odpojeniu zdroja vody** od siete a nový vodomer sa nenamontoval. Plánujeme riešiť **búracie povolenie na budovu**. Zatiaľ sa to neriešilo z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov
- ✓ Do priestorov **nového cintorína** bol umiestnený nový **veľkokapacitný kontajner**, starý, s vyhnitým dnom, plánujeme odovzdať do Zberných surovín. Ku kontajneru umiestnime aj nádoby na **separovaný zber**. Triediť by sa malo sklo, plasty a biologicky rozložiteľný odpad(tráva, burina, živé kvety).
- ✓ Raz do mesiaca prebieha v obci tichá alebo hlasitá **skúška sirén** cez OÚ Michalovce, v septembri sa konala v piatok 13.9.hlasitá skúška sirény. Na informačných tabuliach a na fb stránke sú **zverejňované upozornenia**, ako sa máme správať v prípade povodne, silného vetra a zosuvu pôdy. Vďaka Bohu, u nás počasie tak extrémne nevyčíňalo, ale pripravení musíme byť stále.
- ✓ Priebežne sa odosielajú **rôzne dotazníky, tabuľky, dožiadania**, správy o povesti, informácie ohľadom kontaktov, vyúčtovania na požiadanie štátnych orgánov a inštitúcií.

- ✓ **27.9.2024** sa uskutoční **spoločné upratovanie cesty a okolia k miestnym cintorínom** o 15,30 hod. Zraz je pred KC. Prosím, aby ste sa tejto akcie zúčastnili v čo najvyššom počte a tak dokázali, že vám záleží na tom, v akom prostredí žijeme.
- ✓ V budúcich mesiacoch budeme riešiť **vyhlásenie výberových konaní na 1 pracovné miesto manažérky KC**, nakoľko Mgr. D. Agárdi odchádza na materskú dovolenku a na **1 pracovné miesto TSP**. Mgr. Ľ. Adamová odchádza z pozície TSP z dôvodu novej pracovnej príležitosti od 1.11.2024. Ľubke ďakujeme za odvedenú prácu a na novom pracovnom mieste jej želáme veľa úspechov.

Vážení spoluobčania, možno po prečítaní môjho príspevku, aj príspevkov mojich kolegov, zmeníte názor na našu prácu a to hlavne tí, ktorí tvrdia, že nič nerobíme. Všetkým nám ide o dobro našej obce a vás, našich občanov. **V mesiaci október** pre našich seniorov pripravujeme posedenie z príležitosti Októbra – mesiaca úcty k starším. Pred sviatkom našich zosnulých vykosíme priestory starého a nového cintorína. **V decembri** privítame Mikuláša, obdarujeme poslušné deti a pripravíme vianočnú výzdobu obce. Medzitým budeme plniť všetky úlohy a nariadenia, ktoré nám vyplývajú z našej pracovnej náplne.

Milí priatelia,

želám vám všetkým príjemné a v zdraví prežité posledné tri mesiace roka 2024. **Tešme sa z maličkostí, vážme si veci, ktoré sú nám dopriate.** A hlavne, usmievajte sa. Úsmev je najlepší spôsob ako čeliť každému problému, prekonať každý strach, skryť každú bolesť.

Na záver ponúkam jedno zamyslenie: *„Tri veci sa nauč ovládať: svoju náladu, jazyk a správanie. Tri veci sa snaž posilniť: odvahu, láskavosť a vľúdnosť. O tri veci stále usiluj: zdravie, veselú myseľ, dobrých priateľov. Troch vecí sa chráň: tvrdosti srdca, precitlivenosti, nevďačnosti. Tri veci obdivuj: prírodu, deti, starých ľudí. Tri veci rozdávaj: pomoc, útechu, pochvalu druhým.“*

Teším sa na každodenné stretnutia s vami

Ibolya Bosnyáková, vaša starostka

^{-9v} Čo je nové v Komunitnom centre?

Milí Bajančania,

v tomto čísle Obecného spravodaja vám priblížime našu činnosť počas letného obdobia. **V júli a auguste** sme svoj čas trávili hlavne v detskej spoločnosti. Počasie bolo niekedy až príliš horúce, snažili sme sa vymýšľať aktivity, ktoré by sme mohli robiť aj vo vnútri. Ak bolo vonku

príjemnejšie, chodievali sme na prechádzky, bicyklovať sa, robili sme rôzne chemické pokusy a naučili sa kopec nových hier. Vďaka p. Irenke Popčákovej, ktorá uháčkovala pre novorodencov čiapočky, svetriky, ponožky a hrkálky v počte vyše 100ks, sme tento krát navštívili Novorodenecké oddelenie nemocnice v Kráľovskom Chlmci a tieto výrobky sme im nezištne darovali.

V septembri sa začal školský rok a tak sa nám skončil denný letný tábor s deťmi.

Nadalej však pokračujeme v organizovaní rôznych voľnočasových – záujmových či preventívnych aktivít aj pre dospelých. V posledných týždňoch to bola **Burza šatstva** a ako už je v našom KC zvykom, dohadujeme termíny **pedikúry** a **masáže** podľa vášho záujmu. Vďaka našej bývalej koordinátorke, p. Mirke Chromej, sme začali spolupracovať s **Potravinovou bankou Slovenska**. „Poslaním Potravinovej banky je boj proti plytvaniu potravinami. Potravinová banka Slovenska nie je založená za účelom podnikania, rešpektuje Chartu európskych potravinových bánk a svoje ciele dosahuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.“

Zatiaľ sme našu spoluprácu začali so spol. Slovnaft Veľké Kapušany, kde nám v nepravidelných intervaloch poskytujú potraviny pre našich občanov v hmotnej núdzi.

-10-

Nie je toho veľa, predsa len sa jedná o „benzínku“, ale veríme, že naša spolupráca sa rozšíri a pomoc nám budú poskytovať aj iné predajne. Vieme, že máme aj v našej obci dosť občanov, ktorí takúto pomoc uvítajú.

V ďalších mesiacoch nás čaká posedenie pri príležitosti mesiaca

Október – mesiac úcty k starším.

V novembri tradične budeme s deťmi a ich rodičmi vyrezávať tekvice pri príležitosti Halloweenu, preto ak máte **prebytok tekvic**, v KC si s nimi radi a hravo poradíme. Potom budú tekvičky a iné halloweenske strašidlá zdobiť areál OcÚ. Vieme však, že november patrí aj spomienke na našich zosnulých a Sviatku všetkých svätých. Oslava Halloweenu (31.10.) však nevylučuje to, že po ďalšie dni navštívime cintoríny a v spomienkach pozdravíme našich priateľov, ktorí už nie sú medzi nami a na ich hrobe zapálime sviečku. Nezabúdajme na to, že môžeme prijať aj iné zvyky, ale nikdy by nemali vytesniť tie naše, ktoré si ctili už naši starí rodičia a pred nimi celé generácie. Verím, že v Bajanoch môžeme dodržiavať oba „sviatky“ bez rozdielu.

A **v decembri** nás určite príde navštíviť Mikuláš

a naša obec bude, ako každý rok, nádherne naplnená vianočnou atmosférou. To už ale dosť predbieham 😊.

Milí priatelia,

Toto číslo Spravodaja je pre mňa trochu zvláštne. **Nechcem sa lúčiť**, ale nateraz ma čakajú trochu iné povinnosti. V októbri sa chystám na materskú dovolenku. Dozaista sa s mnohými z vás stretnem aj mimo môjho pracoviska a keď už budem pripravená vrátiť sa, určite tak spravím.

Mám rada svoju prácu, celý náš kolektív pracovníkov OcÚ a vlastne celú našu krásnu dedinku spolu s jej obyvateľmi.

Dávajte na seba pozor, myslite na svoje zdravie a trávte čas s ľuďmi, s ktorými vám je dobre.

Krásnu jeseň vám prajú pracovníčky KC Bajany.

Mgr. Dominika Agárdi, manažérka KC

-11-

Začiatok školského roka v MŠ

Milí Bajančania,

Ušlo leto za tie hory,
A už klope čosi, kdesi.
Klopi-klopi brána,
Otváraj sa zrána.
Idú deti ako smeti,
Do školičky každé letí.
Klopi-klopi brána,
Otváraj sa zrána.

Začína sa školský rok 2024/2025, ale v mesiacoch júl a august bola MŠ zatvorená. V spálničke, na chodbe, v kúpeľni a v kuchyni sa maľovalo a pripravovalo na nový začiatok školského roka.

Dňa **2. septembra** sa otvorili brány našej materskej školy. Slniečko sa milo usmieva na deti, ktoré rezko a radostne kráčajú s kyticou kvetov po známej ceste do škôlky. Nastal očakávaný deň, keď sa **prvýkrát po prázdninách** otvorili dvere našej MŠ. Tí, ktorí prišli prvýkrát, držali mamičky za ruku a v očiach mali slzičky. Troška sa báli niečoho nového, ale my vieme, že si skoro zvyknú na prostredie MŠ. Deti, ktoré už do MŠ chodili, im povedali básničky, zaspievali im pesničky. Popozerali si hračky, knihy a všetko, čo je tu pre nich nové. Keď sa deň prehupol do druhej polovice, s očakávaním a napätím čakali na svoju mamku, ktorej hneď vyrozprávali prvé dojmy z pobytu v škôlke a tešili sa, že sa sem zajtra môžu vrátiť.

Kolektív MŠ:

Riaditeľka MŠ: Bc. Alica Salayová

Učiteľka MŠ: Bc. Nora Minčák

Vedúca ŠJ: Lívia Mižová

Kuchárka ŠJ: Mariana Perduľaková

Bc. Alica Salayová, riaditeľka MŠ

Školská jedáleň

Vážení občania,

leto sa s nami rozlúčilo a po dlhých, teplých a slnečných dňoch sa k slovu hlási jeseň. Toto ročné obdobie prichádza ako švihnutím čarovného prútika, prinášajúc chladnejšie, no pestrejšie dni. Spolu s prechodom do jesene začína aj nový školský rok 2024/2025. V našej školskej jedálni máme od začiatku školského roka 44 stravníkov, vrátane 15 detí z materskej školy, 14 zamestnancov a 15 cudzích stravníkov z našej

obce. Aktuálny jedálny lístok je stále vyvesený v šatni pri MŠ, aby vám robil chute na obed. Ceny obedov zostali nezmenené a sú nasledovné:

- Materská škola: 1,90 €
- Zamestnanci: 2,20 €
- Cudzí stravníci: 2,80 €

Počas letných prázdnin sme sa venovali dôkladnej modernizácii a vylepšeniu našich priestorov. Zabezpečili sme nové hrnce a nový dres, ktoré prispievajú k efektívnejšiemu a bezpečnejšiemu vareniu. Aby sme zabezpečili najvyššie štandardy hygieny, uskutočnili sme kompletnú hygienickú maľbu, ktorá nielenže obnovila vzhľad našich priestorov, ale tiež zlepšila ich hygienické podmienky. Naša snaha o čistotu a bezpečnosť pokračovala detailnou dezinfekciou všetkých povrchov a zariadení.

Rodičia detí navštevujúcich MŠ sa môžu odhlásiť z obedov do 8:00 hod. príslušného dňa u vedúcej školskej jedálne alebo kuchárky osobne, alebo telefonicky na číslo MŠ 0905 761 353.

Ostatní stravníci sa môžu odhlásiť u TSP na čísle 0918 561 738.

Súčasne obsadenie školskej jedálne je:

- **Vedúca ŠJ:** Lívia Mižová
- **Kuchárka ŠJ:** Mariana Perduľáková

Naším cieľom počas celého roka je neustále zvyšovať kvalitu pripravovaných jedál a poskytovať našim stravníkom služby na stále vyššej úrovni.

Lívia Mižová, vedúca ŠJ

Kancelária TSP informuje

Vážení čitatelia,

po krásnom slnečnom lete sa vám opäť prihovárime z kancelárie TSP. Postupne už ubúda z povinností obrábania záhrad, práce okolo domu a všetkej práce, ktorú sme po chladných jesenných a zimných dňoch naplánovali na leto. To sa, ale netýka našich **pracovných povinností**.

Z tých neubúda, naopak, snažíme sa našu prácu skvalitňovať a stále prispôbovať vašim potrebám.

Niekoľko rokov oceňujete službu poskytovanú našou kanceláriou a síce **zabezpečovanie liekov** najmä pre našich seniorov. V spolupráci so ZS a lekárnou Kamilka v Bežovciach každý štvrtok dohliadame na to, aby sa nestala situácia, že zostanete bez potrebných liekov. Po dvojmesačnej pauze pokračujeme v službe **donášky obedov** pre seniorov, ktorí využili možnosť stravovania sa v jedálni MŠ Bajany.

Spomínanú možnosť majú seniori žijúci sami v domácnosti, ktorí si už nedokážu svojpomocne uvariť teplé jedlo. V našej dedine máme veľa šikovných ľudí, ktorí nezabúdajú aj na potreby iných. Príkladom je p. Irenka, ktorá vo voľnom čase háčkovala pre novorodeniatka ponožky,

čiapočky a malé hrkálky. **Spoločne s pracovníčkou KC** sme p. Irenku sprevádzali do **Nemocnice s poliklinikou n.o. Kráľovský Chlmec** na novorodenecké oddelenie odovzdať dar pre najmenších.

Dlhodobo sa obraciate na kanceláriu TSP s vedomím, že ochotne poradíme a pomôžeme v oblasti **zdravia, sociálneho zabezpečenia, zamestnanosti, bývania, financií a tiež vzdelávania**.

Návštevy u Vás doma alebo v kancelárii, stretnutia v teréne vždy sprevádza dobrá nálada a radosť zo stretnutia.

-14-

Znova Vám pripomíname, že našu kanceláriu môžete navštíviť **kedykoľvek**, či už so žiadosťou o pomoc s problémom, ktorý si neviete sami vyriešiť, alebo len tak sa porozprávať a stráviť s nami príjemný čas.

Milí Bajančania,

dovoľte mi poďakovať sa vám, že ste ma prijali medzi seba ako svoju vlastnú a nikdy mi nedali pocítiť, že nepatrím medzi vás. Chcem vám oznámiť, že **v blízkej budúcnosti odídem z kancelárie TSP** z dôvodu novej pracovnej príležitosti. Budem odchádzať s vedomím, že som v obci Bajany mala možnosť spoznať veľa dobrých ľudí a získať nových priateľov. Verím, že na moje miesto naša pani starostka vyberie osobu, ktorá bude rovnako dobre, ak nie lepšie, pracovať na tom, aby ste vždy bez akýchkoľvek zábran navštívili kanceláriu TSP, požiadali o pomoc rovnako ako tomu bolo doteraz.

S pozdravom

Mgr. Ľubica Adamová, TSP

Separujeme!

Problematika triedeného zberu odpadov je odlišná od problematiky komunálnych odpadov. Triedenému zberu je venovaná mimoriadna pozornosť zo strany Európskej komisie, Ministerstva životného prostredia, či jednotlivých samospráv, ale čoraz viac aj samotných obyvateľov obce. Každý rok sa zvyšujú štandardy zberu v obci - minimálna povinná literáž zberných nádob, ciele zberu/predpísaný počet ton, ktoré musia byť vyzbierané v obci. Pre rok 2022 to bolo 60% z komunálneho odpadu a každým rokom sa percento zvyšuje. Podľa dosiahnutej úrovne vytriedenia platia obce poplatok za uloženie odpadov na skládke, ktorý sa každý rok taktiež zvyšuje. Miera vytriedenia odpadu v našej obci dosiahla v roku 2023 veľmi nízku hodnotu, iba 22,68%. Preto venujte pozornosť nasledujúcim riadkom a snažme sa spoločne zvýšiť mieru vytriedeného odpadu, čím dokážeme predchádzať zvyšovaniu poplatkov za TKO pre občanov.

ČO JE SEPAROVANÝ ODPAD?

Pod pojmom separovaný odpad rozumieme zber oddelených zložiek komunálnych odpadov. Povinnosť separovať komunálne odpady vyplýva zo zákona 223/2001 Z.z. o odpadoch. Od roku 2006 musia obce a mestá separovať zložky komunálneho odpadu ako napr. papier, sklo, plasty, kovové obaly.

-16-

Pri separovanom zbere sa nepotrebná vec nepovažuje za odpad, ale za druhotnú surovinu, ktorú možno recyklovať, čiže opäť použiť na výrobu nových úžitkových predmetov na spotrebu. Separovanie odpadu nemá len estetické prínosy v podobe čistejšej obce, ale prispieva aj k zlepšeniu klímy na Zemi a k šetreniu vzácnych prírodných zdrojov.

Príklady:

- Zo 670 recyklovaných hliníkových **plechoviek** môže byť 1 bicykel
- zo 150 vyzbieraných plastových fliaš môže byť 1 koberec
- z dvoch 1 l kartónov sa stane 1 m² kuchynských utierok
- z ocelových plechoviek sa stávajú kľúče
- z recyklovaného papiera sa vyrába napr. puzzle.

Separácia, čiže triedenie odpadu sa stáva nevyhnutnou súčasťou nášho života. Len správne vytriedený odpad možno recyklovať, čiže vrátiť späť do obehu v podobe nového výrobku a ušetriť nové suroviny na jeho výrobu.

PREČO SEPAROVAŤ?

Separovaním sa zníži objem komunálneho odpadu, za ktorý platíme. Separovanie má aj estetický dopad a chránime tým životné prostredie. Môže to robiť každý z nás potrebujeme na to len trochu ochoty a trpezlivosti.

AKO SEPAROVAŤ?

ZMIEŠANÉ PLASTY A PET FLAŠE

Zbiera sa plast označený rec. symbolom.

Patria sem: PET fľaše, fólie, bublinkové fólie, igelitové obaly, prepravky, plastové stoličky, neznečistený polystyrén, fľaše od aviváže a drogérie.

Nezbiera sa: tetrapak, plastové fľaše od motorových olejov, plienky, obaly z jedál, podlahové krytiny, laminát, matrace, sifóny, plastové

-17-

potrubia, rôzne hadice, špinavé fólie, plasty s prímiesami iných materiálov, guma, kryty z neónov, bazény, autoplasty, nárazníky, plexisklo, lexan, strešná krytina, vence, plastové sviečky, plastové materiály, ktoré obsahujú kov, bakelit.

SKLO

Zbiera sa sklo označené recykl. symbolom.

Patria sem: prázdne sklenené fľaše, sklenené poháre, sklenené obaly, tabuľové sklo - musí byť z bezpečnostných dôvodov rozbité.

Nezbiera sa: porcelán, zrkadlá, autosklo, drôtené sklo, sklobetón, žiarovky, sklo kombinované s iným materiálom, znečistené sklo.

PAPIER A TETRAPAK

Zbiera sa papier označený rec. symbolom.

Patria sem: noviny, časopisy, letáky, zošity, stlačené kartóny.

Nezbiera sa: znečistený a mastný papier, fólie, obaly od masla, obaly od vajec, hygienické vreckovky, kuchynské utierky, servítky, knihy.

Kompozitné obaly - VKM (tetrapak)

Zbierajú sa nápojové kartóny označené rec. symbolom.

Patria sem: čisté nápojové obaly od džúsu, mlieka, vína.

Tetrapak sa zbiera **do samostatného vreca** aj keď sa zber vykonáva v 1 deň s papierom.

ELEKTRO A KOVOVÉ OBALY

Zbiera sa: biela a čierna technika, spínače, počítače, televízory, monitory, elektrické kosačky a iné elektrické náradia. Elektroodpad sa odovzdáva v celku, vrátane všetkých súčiastok.

Nezbiera sa: vyhrievacie telesa s výmurovkou plynové spotrebiče, paraboly, benzínové kosačky.

Kovové obaly:

Zbiera sa: konzervy bez zvyškov jedla, plechovky od nápojov, kovové obaly, čisté viečka z jogurtov, uzávery z kovu.

-18-

Nezbiera sa: hrnce, alobal, tlakové spreje od lakov, pletivo, obaly znečistené nebezpečnými látkami od farieb, lepidla, olejov.

**NEBEZPEČNÝ
ODPAD**

NEBEZPEČNÝ ODPAD

Občan odovzdá nebezpečný odpad priamo vodičovi. Zber sa vykonáva iba z

1 miesta, ktoré určí obecný úrad.

Patria sem: batérie a akumulátory, žiarivky, neóny, filtračné materiály, olejové filtre a oleje, zaschnuté farby. Nebezpečný odpad sa odoberá len v pôvodnom balení.

Nezbiera sa: eternit, sklenená vata.

Problémy s odpadom môže **pomôcť riešiť každý z nás** znížením množstva vyhadzovaných vecí, opätovným používaním všetkého, čo sa dá. Pomôžeme tak životnému prostrediu a nášmu zdraviu.

DAJ ODPADU DRUHÚ ŠANCU! MYSLI NA ĎALŠIE GENERÁCIE!

Bezodpadová spoločnosť je neuskutočniteľnou víziou. Napriek tomu však musíme hľadať možnosti, ako nášmu životnému prostrediu pomôcť. Napríklad aj tým, že budeme dôslední pri separovaní odpadov, budeme ich triediť a odovzdávať na recykláciu. Pokiaľ nedokážeme lepšie nakladať s odpadom a separovať ho, v krátkej dobe sa stane, že poplatok za odpad nebude stačiť na jeho likvidáciu. **Len separovaním a ďalšími opatreniami zabránime jeho zvýšeniu!** Separovaný odpad sa zbiera podľa harmonogramu do plastových vriec, ktoré obec doručila do každej domácnosti. V deň zberu si vrecia vyložte pred bránu svojho domu a pracovníci spoločnosti zabezpečujúcej vývoz odpadu vyprázdnia vrece a prázdne vám vrátia späť. Vrecia nie je potrebné uzatvárať, slúžia na viacnásobné použitie.

Vážení občania, verím, že sa týmto príspevkom zvýši uvedomelosť mnohých z nás a pomôžeme **zvýšiť percento separovaného odpadu.**

Ibolya Bosnyáková, starostka obce

-19-

Pridajte sa k nám!

Milí Bajančania,

Pamätáte si ešte na iniciatívu **Upracme Slovensko**, do ktorej sme sa zapojili v jari? Nakoľko bolo toto naše jarné upratovanie úspešné, mnohí z vás sa k nám pripojili a dokonca sme motivovali aj iné dediny, znova sme sa z KC zapojili do „najväčšieho každoročného upratovania na svete“ a dňa 27.09.2024 organizujeme v spolupráci so všetkými pracovníkmi OcÚ ďalší upratovací deň. **Tento krát budeme upratovať cestu a okolie k miestnym cintorínom.**

Neustále počúvame: „Ja som ten odpad neurobil/a, nech si ho uprace ten, kto áno.“ Nie vždy a všade však fungujú veci takto jednoducho.

Možno ste neboli súčasťou problému, ale čo ak by ste sa stali súčasťou riešenia?

Pridajte sa aj vy k Svetovému čistiacemu dňu a urobte niečo skutočne dôležité pre naše krásne Bajany, pre naše Slovensko. Planéta je náš spoločný domov a my všetci sme zodpovední za to, v akom

stave ju odovzdáme budúcim generáciám. Predstavte si, že každý kúsok odpadu, ktorý zodvihnete, je krokom k čistejšej a zdravšej budúcnosti. Spoločne vieme prispieť k veľkej zmene, ktorá má význam – stačí sa len pridať. **KEDY, AKO a KDE sa zapojiť? Dňa 27.09. (piatok) o 15.30h pred KC.** Rukavice, vrecia a pitný režim zabezpečíme.

Veďte teda rodinu, susedov, priateľov, domácich miláčikov a pridajte sa k nám a k dobrovoľníkom po celom svete.

Spolu si vytvoríme krajšie a lepšie miesto pre život.

Tešíme sa na vás a ďakujeme, že vám záleží na našom životnom prostredí.

Mgr. Dominika Agárdi, manažérka KC Bajany

UPRACME
SLOVENSKO

SPOLOČNÉ UPRATOVANIE cesty a okolia k miestnym cintorínom

DÁTUM A ČAS: 27.09.2024 o 15:30hod.

ZRAZ NA MIESTE: Komunitné centrum Bajany

Pre bližšie informácie nás
kontaktujte : 0905 682 536

Pridaj sa aj ty !
Pomôž upratať svoje okolie a svoju planétu!

„Krátke poučné príbehy prinášajú so sebou malé životné múdrosti. Každý príbeh je ako malá skrinka – otvorte ju, vložte do vnútra ruku a objavíte semienko, ktoré je v nej ukryté. Venujte mu pozornosť a nechajte ho vo vašej duši pomaly vyklíčiť.“

Bruno Ferrero

Príbeh na zamyslenie - Drevená miska

Starec sa presťahoval k synovi, neveste a šesťročnému vnukovi. Ruky sa mu už triasli, zrak sa mu kalil a jeho kroky slabli.

Rodina sa schádzala pri jedle za jedným stolom, no starcove trasúce sa ruky a neistý zrak sťažovali spoločné **stolovanie**.

Jedlo mu padalo z lyžice a keď sa snažil uchopiť pohár s mliekom, často zostalo rozliate na obruse. Syna a jeho ženu už celá záležitosť unavovala. Syn teda povedal: „Musíme s dedom niečo urobiť. Už toho bolo dosť! Všetko rozlieva, je hlučný a jedlo mu padá na podlahu.“

A tak sa manželia rozhodli postaviť **do rohu jedálne** malý stolček, kde **starček jedol osamote**, zatiaľ čo sa ostatní pri jedle tešili zo vzájomnej spoločnosti.

Keďže starček rozbil niekoľko tanierov, dostával **jedlo v drevenej miske**. Keď sa k nemu občas otočili, všimli si slzy v jeho smutných očiach.

Napriek tomu jedinú, čoho sa starček dočkal, boli **slová napomenutia**, keď mu spadla lyžica alebo kus jedla.

Šesťročný chlapec v tichosti pozoroval počínanie svojich rodičov...

V jedno popoludnie, keď bolo pred večerou, si otec všimol, ako sa synček na podlahe hrá s kúskami dreva.

Sladko sa ho opýtal: „**Čo to robíš?**“

Syn mu rovnako sladko odpovedal: „Ale, **robím jednu misku** pre teba a druhú pre mamku, aby ste mali z čoho jesť, **až zostarnete.**“

Usmial sa a pokračoval v práci.

Synove slová zasiahli rodičov veľmi silno. Zostali zarazene stáť a len sa pozerali jeden na druhého. **Slzy im tiekli po lícach** a aj keď nikto z nich nič nepovedal, obom bolo jasné, čo musia urobiť.

V to popoludnie vzal muž svojho otca jemne za ruku a priviedol ho k spoločnému stolu.

A z nejakého dôvodu sa muž ani jeho žena už viackrát nehnevali, keď spadla na podlahu lyžica, alebo sa rozlialo mlieko, či sa ušpinil obrus.

Zdroj: web

Jeseň je čarovná

...prichádza čas na zastavenie sa,
načúvanie svojich potrieb,
upratanie svojich hodnôt a zámerov